

[Ivar Hansen]

detaljerede behandling, når der er fremsat et lovforslag.

Jeg vil nu med al respekt for husmandsforeningernes forslag – det ligger jo i beslutningsforslaget, at lovforslaget skal bygge på den model – med al respekt for det debatoplæg – det er vel dets karakter – sige, at både regeringen og vi andre har mange gode grunde til at stille en masse spørgsmål, også under behandlingen af dette beslutningsforslag, for at blive klar over, hvad konsekvenserne egentlig er, og hvad det er for en model, man egentlig skal anvende, når det kommer til stykket, for at være på nogenlunde sikker grund. Så jeg tror, at det bliver et udvalgsarbejde også om dette beslutningsforslag, der ikke kan afsluttes lige med det samme. Men det får vi jo alt sammen at se.

Hr. Bjørn Westh omtaler de nuværende lån, de traditionelle lån, i forhold til indekslån. Dertil vil jeg gerne sige, at det, hr. Bjørn Westh og forslagsstillerne mener at kunne tilbyde landmændene, tilsyneladende er penge til en særlig lav pris, uden at der ligger nogen hund begravet, uden at der er nogen usikkerhed, og uden at man senere støder på en række vanskeligheder.

Det, jeg mener skal stå lysende klart for de landmænd, der måtte begive sig ind i en låneordning af denne karakter, er, hvad jeg har sagt et par gange, at det er fuldkommen uoverskueligt, hvad der skyldes på det pågældende lån, når der er gået 20–30 år, og at det er fuldkommen uafklaret, hvilke problemer det i øvrigt vil give i forhold til et generationsskifte og i forhold til andre kreditorer i ejendommen.

Gade (SF):

Jeg har forstået på hr. Ivar Hansen og hr. Rønholt, at de i hvert fald ikke har tænkt sig at tage imod dette tilbud, men så er det jo godt, at det kun er et tilbud.

Landbrugsministerens kommentar om, at penge har penges pris, synes jeg er en interessant udtalelse af en landbrugsminister, som administrerer så mange tilskud og endog rentetilskud. Det var måske ikke en sådan landbrugsminister, der skulle hævde så hårdnakket, at penge har penges pris. Han administrerer jo rent faktisk som landbrugsminister en række beløb, som koster noget andet end nogle andre penge.

Jeg vil citere fra en artikel i bladet Sparekassen for november 1984, hvor professor ved handelshøjskolen Niels Christian Nielsen giver følgende karakteristik af de nuværende finansieringsforhold i landbruget:

»Indtil slutningen af 1970erne kunne selv de dårligste overleve, ofte samtidig med et stort privatforbrug, og fra slutningen af 1970erne gik selv de bedste nedentom og hjem.

Landbrugets problem i efterkrigsperioden er ikke de mange kriser og konkurser. Tilbagevendende kriser er uundgælige med det nuværende finansieringssystem og med den inflationsperiode, som efterkrigstiden i det store og hele har været. Problemet med konkurserne er ikke det store antal, men den ujævne fordeling.

Indtil slutningen af 1970erne kunne man leve og ofte leve godt blot ved at eje jord og mursten, og efter slutningen af 1970erne var det lige ved, at rub og stub blev ramt af den økonomiske krise. Et finansielt system med sådanne konsekvenser kan ikke anses for et godt finansieringssystem.«

Det er en rammende karakteristik af systemet, og dermed skulle der også være argumenteret klart for behovet for et andet finansieringssystem. Det er en ganske anden beskrivelse af virkeligheden end den, vi har hørt her fra hr. Rønholts og fra hr. Ivar Hansens side.

I SF har vi i snart mange år peget på behovet for en helt anden måde at finansiere landbruget på. Vi har påpeget, at det nuværende system er med til at skabe den meget store spredning i landbrugets indtægter, og vi har peget på, at nødvendige miljøforanstaltninger – vi skal jo i morgen drøfte nitratforurening, hvor SF vil kræve en betydelig stærkere indsats – skal ses i sammenhæng med landbrugets økonomiske vilkår. Vi har sagt, at vi hellere ser et landbrug, der kan betale skat, end et landbrug, der beklager sig over skat. Og vi har fremsat forslag om en helt anden landbrugspolitik, hvor der stilles billige lån til rådighed for landbruget mod, at hele værdistigningen inddrages.

Det er vigtigt at slå fast, at hvis man ønsker, at fremtidens landbrug skal bestå af et betydeligt antal bedrifter af forskellig størrelse, som husmandsforeningernes rapport taler om, så kan det kun lade sig gøre ved, at